

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdankih ob **torških, četrtkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 2.00 . . . 4.— za pol leta . . . 3.— . . . 6.— za leto . . . 10.— . . . 18.— Na naročbe brez priložne naročnine se ne jemlje ozir.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 avc., izven Trsta po 3 avc. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 avc., izven Trsta 5 avc.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se račune po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravitelstvo ulica Molino picolo št. 3, II. nadst. Odprte reklamacije so proste poštnine.

V edinosti je moč!

„Il Mattino“ pri svojem navadnem poslu.

„Il Mattino“ se živci še vedno nočejo pomiriti — izid volitev v deželni zbor goriški mu je še vedno v želodcu. Ne v lepem, poštenem in viteškem boju, kjer so strogo ločeni sovražniki in prijatelji, kjer je izdajstvo nepoznano orožje, hoteli so „Il Mattino“ in njegovi prijatelji priboriti si lavorik na korist italijanstvu dežele Primorske, ampak na slovenskih tleh so hoteli pobiti slovenstvo pomočjo nasilja, pomočjo slovenskih zasleplencev. Žalostni vitezi in bojovníki za fikcijo italijanskega značaja te pokrajine primorske so napravili fiako, osramočeni so. Osramočeni so — oni narod slovenski, kojega smatrajo ti junaki duševno inferijornim, pokazal je, da je politički bolj dozorel, nego pa oni, ki ga zasmehujejo dan na dan se strupom žgoče ironije in svojega strupenega jezika. Narod slovenski po Goriškem je pograbil metlo, oni pa, ki bi ga hoteli spraviti pod svojo peto, poskrili so se po vseh koteh in za vse varne plote, od koder iz varnega zavetišča — prav kakor vsi junaki žalostne postave — mečejo kamenje na narod slovenski.

Hoteli so se igrati z narodom slovenskim kakor mačka z mišjo, sedaj pa se pene same jeze, ker jim je isti narod slovenski pokazal, da je narod moč in značajev, ki ne dopušča, da bi se z njim igral sleherni pustolovec.

„Mattino“ in družba se jeze, tako so nam povedali v številki tega lista od minole nedelje, v nekem dopisu iz Gorice. A ne jeze se samo na nas „Slovence“, ampak jeze se tudi na vsakega drugorodca, ki si je ohranil toliko poštenja, da se noče postavljati na stran krivice proti pravici in ki noče hvaliti odnošajev, pod kojimi mora trpeti toliko nadlog in krivic izmučeni, pohlevni narod slovenski.

„Il Mattino“ bruha svojo jezo na dunajsko „Reichspost“, ker je ta list v poslednji čas napisal par člankov o žalostnih odnošajih na Primorskem in je nekoliko razsvetlil načine, kakor so operirali pri zadnjih volitvah prijatelji one „direttissima Trieste-Venezia“, da bi definitivno in za vedno zvezali roke onemu lojalnemu življu slovenskemu, ki ne išče svoje sreče v direktni zvezi z — Benetkami, ampak z Dunajem.

Mnogo takih in sličnih britkih resnic so morali poslušati „Il Mattino“ in družba. Ker pa resnica v oči bode, zlasti ljudji, ki imajo kaj na vesti, se ne amemo čuditi, da tudi „Il Mattino“ bje besno okoli sebe, ko ga je zadela pušica — resnice. Zlasti pa peče to glasilo najčudnejših konservativcev na svetu, da je „Reichspost“ naglašala, da je narod slovenski prek in prek lojalni in brezpogojno udan svojemu cesarju.

Mi smo — tako vsklika „Il Mattino“ v

PODLISTEK.

Klarica iz farovža.

(Dalje).

Bil je pripravljen na pot. Kam, to Bog ve. Želel si je oditi od todi čez gore in doline, da bi všel pomilovanju in zasmehu, — ali zopet je hotel ostati, naj bo kakor hoče, hotel se enkrat videti Klarico, ko jo sèm privedejo. Ljubil jo je še vedno takó, da bi žrtvoval za njo svoje življenje. Kaj samo revno svoje življenje! On je za njo žrtvoval že več, svoje cvetoče nade, svoje zlate sanje, svojo zadovoljnost. Ljubezen siromakov je baje odsev življenja nekdanjega raja. Ciril se ni mogel spoprijazniti z mislijo, da na Klarico kedaj pozabi, akoravno bi bilo pozabljenje jedino zavetje njegovemu bednemu srcu na svetu; Klarica, se ve da ga pozabi in že ga je pozabila; on ni klet, kakor

sveti jezi — vsaj tako lojalni in zvesti, kakor je zvest najverniši Slovenec. Lepa beseda to, lepo zatrdilo; ali kaj pomagajo zatrdila in lepe besede, ko jim stoje nasproti grda — dejanja. Nočemo posezati v minolost, nočemo navajati grdih dejanj iz polupreteklega časa, ampak opozarjamo le na dogodke iz najnovejših dni, dogodke ob slavu krivice in nasilja v Rimu, kateri dogodki so baje slednjič vzbudili celó pozornost našega ministerstva za vnanje stvari.

Zavrne nas gotovo „Il Mattino“, da za dejanja posamičnikov ni odgovoren ves italijanski živelj. Gotovo ne! Tudi mi nočemo validi odgovornosti za razne veleizdajske čine na vse italijansko prebivalstvo, marveč vrnemo odgovornost na one, ki vsemi mogočimi sredstvi hote zavajati italijansko ljudstvo, ki je vabijo na kriva pota, ki na uprav peklenški način vzbujajo in širijo mržnjo ne le do slovenskega življa na Primorskem, ampak tudi do te države. Tem, jedino tem zapeljivcem, ki se danes faktično gerirajo kot zastopniki italijanskega življa na Primorskem, velja naš boj.

Ker pa je „Il Mattino“ vnovič pri delu v prilog tem politikonom, ker se trudi vsemi svojimi silami, da bi opral zamorce, ker se identifikuje s počenjanjem nasilnežev proti nedolžnemu življu slovenskemu: ker se je torej postavil na stran krivice, podpisana je tudi njemu obsodba z naše strani.

„Il Mattino“ pravi, da Italijanom je ista pravica, da branijo svojo narodnost, kakor Slovincem. Dobro, te pravice tudi nočemo in nismo hoteli nikdar kratiti Italijanom. Ali smo kedaj zahtevali, da naj se za Italijane gradijo slovenske šole? Ali smo kedaj zahtevali, da naj se Italijanom izdajajo slovenski sodni odloki? Ali smo kedaj zahtevali, da naj se Italijanom odvzamejo političke pravice? Nikdar nismo zahtevali kaj takega. Mi privoščimo od srca Italijanom vse, kar-koli jim je potrebno za negovanje svoje lastne narodnosti, ali isto svobodo gibanja zahtevamo tudi zase! Mi nočemo stati nad Italijani, a tudi pod njimi nočemo stati: ampak razvijati se hočemo poleg njih kot enakopraven činitelj!

Vestno se držeči načela, da parlament na Dunaju bodi prava in pristna slika odnošajev v državi, smo seveda tudi za to, da tudi italijanski živelj bodi primerno zastopan v istem. Italijanom bodi dano na popolno svobodo izbirati si poslance po svojem ukusu in svoji volji, a isto pravo zahtevamo tudi zase! Nam ni nikoli prišlo na misel, da bi se utikali v volitve — bodisi občinske, deželnozbornske ali državnozbornske — po čisto italijanskih krajih, zato pa je tem krivičnejše od italijanske strani, da se oni hote utikati v naše volitve, kakor se je to na nezasišan način godilo pri zadnjih volitvah na

tudi naša prva stariša nista klela angelja, ki ju je izgnal iz raja v puščavo. Klarica pojde z drugim k oltarju, toda naj kam se obrne Ciril! Niti v nežni mladosti ni občutil takošne zapuščeniosti, kakor sedaj. Starišev ni imel. Ko bi vsaj ti še živeli! — Skrbel bi za-nje, delal bi samo za-nje, a oni bi ga potolazili in on bi nemara pozabil. Toda biti sam in sam, ne imeti nikogar, nego Boga na nebu in lopato na zemlji. . . .

In Ciril se je razjokal kakor otrok.

Vnovič se je oglašilo vriskanje in petje na dvorišču, a Ciril ni slišal, kako je razvneto ljudstvo klicalo slavo in dolgo srečno življenje svojemu gostitelju, ki se je v najlepši obleki prikazal pri vozovih. In kako priljudno se je nasmehoval! Izgledal je najmanj za deset let mlajši. Važno se je priklanjaj na vse strani razveseljenemu ljudstvu. Bil je zadovoljen. Tega si je tudi želel: samo da

Goriškem. Odklanjamo torej vso odločnostjo farizejstvo „Il Mattinovo“, kakor da bi Slovinci ne hoteli dopustiti Italijanom, niti da svobodno dihaajo. Kdo hoče torej — da govorimo z besedami „Il Mattinovimi“ — graditi pregrado narodne mržnje med obema narodnostima? Ali oni, ki morajo laziti okolo mesta goriškega kakor da so na sovražni zemlji, ali pa oni, ki bi izgoje srboritosti in prenasitosti hoteli celó pot odmakniti izpod nog ubogemu Slovincu in ki zapirajo Slovincem vrata prednosom, hotečim v glavno mesto dežele, ki je po dveh tretjinah slovenska.

Dragi „Mattino“! Nehvaležnega dela si se lotil! Teško je obsojati slovenski radikalizem onemu, ki je sam prvi zagovornik italijanskega radikalizma.

„Mattino“ daje tudi razumeti, da Slovinci nočejo dovoliti, da bi se pokrajina povzdignila v gospodarskem pogledu zidanjem železnice.

No, dragec, tu si nam sam ponudil priliko, da te butnemo po zobeh s tvojimi lastnimi dejanji. Ali kandidujemo in priporočamo mi državnim poslancem za mesta goriška moža, ki mora biti nasproten vsaki novi železniški zvezi z notranjimi deželami že zato, ker je predsednik južni železnici? Ali ga ne priporočas ravno ti „Mattino“ in najbolj ti. Seveda zahtevamo tebi, o „Il Mattino“ toli obsovažljeni Slovinci, železniških zvez, ki bodo spajale našo Primorsko z notranjimi deželami avstrijskimi in s prestolnico države avstrijske! Kaj moremo mi zato, da se ti, o „Mattino“, ne strinjaš z nami v tej zares patrijotški želji?

Ali smo mi krivi na tem, da tvoji zavestniki v Gorici in Furlaniji zahtevajo raznih parnih tramvajev, kojim mi ne moremo pritrčiti, ni kot Slovinci ni kot Avstrijci — ker bi bili pogubni v gospodarskem in političkem pogledu? Slovenski poslanci Goriške so gotovo pripravljeni do skrajnih žrtev za železniško podjetje, ki bi nas še tesneje spajalo z dinastijo Habsburgov, nikdar pa ne dovoló, da bi se trošili stotisočaki — po velikem delu slovenski! — za občila, ki bi nas bližala — nekam drugam. O nasprotstvu Slovincem proti podjetjam v gospodarsko povzdigo pokrajine pa le molči razjarjeni „Mattino“, kajti tudi v tem pogledu si se lotil nehvaležnega dela!

Slednjič se je spomnil „Mattino“ tudi našega izleta na sv. Goro, češ, da izletniki niso bili pobožni delavci, ampak razgrajajoči „sokoli“. Sram te bilo, lažnjiva duša! Da ti tu pritismo pečat lažnjivosti na drzno čelo, navedemo tu dejstvo, da od 500 izletnikov ni šlo na sv. Goro le kakih 40 oseb. Navedši to golo dejstvo podrli smo kar h kratu vso gorostasno laž „Mattinovo“, češ, da nismo

bi se jih dokaj sešlo, da se razvé po bajtah in seliščih, po poljih in vaseh od pokolenja do pokolenja koli hrumečo svatbo je imel Touzetinski kmet Zemecki.

„Le veseli bodite, ljudje! — jejte in pijte kolikor se vam poljubi!“

Zopetno je zagromela slava po ozračju, da se je kar splašila tolpa golobov na hišni strehi ter je potem dolgo krožila nad vasjó.

Ciril ni slišal.

V družinski kamrici oglašili so se koraki.

„Ciril?“

Nič odgovora.

„Ciril, ali si tukaj?“

Ciril je dvignil glavo, oči so mu bile vlažne in zarudele.

„Kaj, ali se ne zamoreš oglašiti, ko te kličem? — Mislil sem, da si že opravljen, a ti sediš tu kakor sedem trdih let. Kje imaš prazniško obleko?“

prišli na božjo pot, ampak prirejat političke demonstracije. Ali tu moramo že navesti lastne besede „Il Mattinove“, ko govori o banketu v Solkanu. Pravi namreč, da to niso bile pobožne ovce, ampak lačni volkovi iz puščevin sibirskih. Tako piše dobri, zmerni, konservativni „Mattino“! Sicer pa ne čudimo se taki pisavi: „Il Mattino“ je ostal le zvest svoji preteklosti. Je-li še kje še živa slovenska duša, ki bi se od slej se hotela dajati zagovarjati od takega zasramovalca našega življa, kakor smo, na sramoto našo, doživljali ob zadnjih volitvah?!

Tako pisanje o Slovincih je tradicija pri našem „Mattinu“, to je njegov element. Takega dela se je lotil ob svojem porodu in je nadaljuje tudi danes isto srditostjo. Gospodarje je večkrat zamenjal, ali mržnji svoji do nas ostal je vedno zvest.

Na opazko „Mattinovo“, da v govorih pri banketu ni bilo ni sledu o pobožnosti, odgovoriti nam je na kratko, da mi vemo dobro, kje treba Boga moliti in kje se veseliti! „Mattino“ seveda ne pozna te razlike, ker je pripravljen sleherni hip, da bi najsvetejše stvari izkoriščal za svoje — italijanofilske namene.

Na gnusno denunciacijo proti slovenskim ces. kr. uradnikom in duhovnikom niti ne odgovorimo, ker vemo, da je avstrijski patrijotizem dotičnih gospodov visoko vzvišen nad ono nižavo, v koji opravlja „Il Mattino“ — svoje delo.

Politiške vesti.

V Trstu, dne 14. oktobra 1895.

Presvetli cesar Fran Josip I. je dospel večeraj v Zagreb. Pozdravil ga je župan Mošinski v navdušenem govoru. Navdušeni živiočlici ogromne množice so doneli nasproti našemu vladarju. Ves Zagreb je v zastavah. Došli so tjakaj tudi ogerski ministri Josipovich, Feyervary, Daniel in Festetics. (Kje pa je ostal rezki Banffy?! Radovedni stavec.) Istotako sta došla guverner z Reke, grof Batthiani, in deputacija občine z županom Ciotto na čelo.

O zdravju papeževem širijo se zopet vznemirljive vesti. Upajmo, da nam dobri Bog ohrani tega prosvetljenega glavarja našega.

Italija v Afriki. Italijanska poročila trde o neki zmagi majorja Ameglio — ali čudno: vesti o tej zmagi so še bolj vznemirile italijansko javnost. Vsem je nerazumno, kako je mogel priti do boja Ameglio sam, ko bi vendar moral biti na strani generala Baratierija. Boje se, da sta Baratieri in major Toselli v kaki nevarnosti. Splošno vznemirjenje povspešuje še posebno okolnost, da ves večerajšnji dan ni bilo nikakih podrobnih poročil o „zmagi“ majorja Ameglio. Najhujši pesimisti se boje celó, da se je vse prebivalstvo uprla Italijanom.

„V omotu.“

„Kaj? Hočeš mar iti proč? — Imaš moje dovoljenje za to? Takoj se obleči, čez pol ure odidem.“

„Kam?“

„Kam? — Haha! Ves okraj vé, da se danes ženim, samo naš Ciril ne! Na svatbo, Na mojo svatbo pojdemo!“

„To vémi!“

„No, pa mar mi nočeš biti kočijaž?“

„Kdo boče kočijaž?“

„Ti!“

„Jaz?“

„Da ti — čemu te neki imam?“

„Čemu? — Žal mi je res, da se moram ločiti od vaših vrancev, ali jaz ne pojdem žnjimi nikamor več. . . .“

„Ne pojdeš?“

(Dalje prih.)

Različne vesti.

Mestni svet tržaški imel je sinoči zopet javno sejo, da izpravi obširni dnevni red, ki je bil zaostal še od poslednjih dveh javnih sej. Poročilo o tej seji morali smo odložiti na večerno izdanje današnje številke, ker prinašamo v predležečem izdanju še nekoliko vestij, ki so nam preostale še od prejšnje številke.

„Una idea sublime“ ali po naše: vzvišena misel, katero je sprožil neumorni, vsestransko delujoči „Il Piccolo“, je misel, da naj se naselijo po tužni Istri — Furlani. Povod tej izborni misli dalo je omenjenemu „priatelju“ Slovanov dejstvo, da se neštevilno furlanskih rodbin izseljuje v Brazilijo, ker doma kljub „namakanju ravan“, — nimajo niti „narodne polente“. Zato bi hoteli dotični siromašni Furlani poskusiti, da-li bi onkraj širnega morja, v doljni južni Ameriki bolje vspevala kornuza, nego pa v njih domovini, kljub „namakanju“. To pa seveda „človekoljubnemu“ „Il Piccolo“ ni povsoti.

Čemu naj bi se izgubljal pristni laški živelj v oddaljeno Ameriko in bi ga potem ne mogli vsopostevati niti pri ljudskem štetju primorskega italijanstva, niti ga vporebljati za volitve v deželne zbore naših primorskih pokrajin? Ako se že Furlani po vsej sili hočejo izseliti in iskati si nove domovine, nikakor jim ni treba iti v Brazilijo, ampak naselijo naj se kar — po Istri! To je „Piccolova“ vzvišena misel. Da čim čvrščeje podpre to svoje priporočilo, pravi, da je po Istri mnogo neobdanega zemljišča, ker nedostaja „krepkih rok“ (Mar vzgaja „pelagra“ krepke roke? Stavec) in ker se večina tamošnjih gospodarjev toži o svojih delavcih, da so ti poslednji malomarni, prepirljavi, pijanci (!) in še kaj gorskega. Seveda so Furlani nasprotno tem pijancem in malomarnem najidejlniši ljudje. Zakaj naj bi se torej ti „krepki“ Furlani ne naselili po Istri?

Ta misel je zares — vzvišena. Kolika radost zavladala med tamošnjim „ma'omarnim“ ljudstvom, ko se bodo razlegali po „opustošenih“ Istri klci novih „podvzetnih naselencev“, ki imajo toli „krepke roke“: „Caldi maroni! Caldi!“ In če bode „malomarni“ istrski domači delavec kopnel po požirku hladne vode, že bode tu novi prisiljenec — ne, „prisiljenec“ smo hoteli reči — ter bode oživljal žejno ljudstvo z nebeskim svojim vslikom: „Bon gelati! Ciccolata, pana, limon!“ Najodurnejši istrski pijanec se spreobrne in srkal bode rajše furlanski „limon“, namesto da bi pil vino — katerega ubogi poljedelec niti nima! Ubogi istrski otročiči bodo imeli vsak dan praznik, kajti blaženi Furlani sipali bodo nanje — „lastno-pridelane“, „caramelle“! Da, v takih delih so jako marljivi „Piacolovi“ Furlani. Saj jih gomazi po Trstu vsako leto na stotine po zimi in po letu, a kdo vidi kdaj, da bi se ti ljudje lotili resnabnega dela, celó dela na polju?? — Pazi, dragi „Piccolo“, da se tvoji Furlani v Istri ne potopé v toli strašanski „Marea slava“! Tvoja „izborna“ misel doseže potem — baš nasprotni vspeh.

O odnošajih v malem semenišču tržaškem, nam pišejo: Prosim vas, da biodločili mojemu dopisu nekoliko prostora v svojem cenjenem listu „Edinost“!

Naše malo semenišče vodijo sedaj prijatelji „g. Mionija“ — in s tem je menda povedano vse!

Zakoni veleajo, da mora vsaki dijak obiskovati ali slovenski ali italijanski tečaj in sicer po narodnosti. A v semenišču so vsi Slovani: Hrva tje in Slovenci. Slovenski predmet obiskuje sedaj nekaj nad polovico gojencev in so nekateri, ki so se lani še učili slovenski, letos pa ne več. In gospod ravnatelj je celó nekemu učencu VII. razreda svetoval, naj ne hodi v slovenske ure. Prepovedano je tudi čitati „Edinost“ in „Našo Slogo“.

Gospod ravnatelj govori z nekaterimi, ki se ne zavedajo slovenske svoje narodnosti, le italijanski, z drugimi Slovani pa le nemško. Res je sicer, da je dobro učiti se jezika, ki so silno potrebni, ali najimenitnišega jezika v deželi ni smeti prezirati. Le tako naprej! — Kaj pa poročate na to Vi gospodje, ki se zbirate okoli poučnega „Primorskega lista“? Ali Vas ne razsvetli skoro sv. Duh? Nadejamo se, da skoro pride ta dan.

Zorinsky.

Po občinskih volitvah v Nabrežini. Iz Nabrežine vsprejeli smo nastopni dopis: Imamo sicer novi narodni občinski zastop, a vendar — ga še nimamo. Volitve so se sicer vršile povsem mirno in v popolnem redu, kljub temu pa se govori, da hočejo nekateri uložiti utok proti volitvam, češ, da so se volitve vršile „nepravilno“. Novoizvoljeno — povsem narodno starešinstvo pričakuje torej hladno krvjo, kaj bode s tem „protestom“. Čudno je res, da so se našli ljudje, ki hočejo ugovarjati pravilnosti volitev, dasi sta bila pri istih v prisotnosti c. kr. vladnega komisarja dva zapisnikarja in dasi oba zapisnika soglašata do pičlice! Kaj torej hočejo ti ljudje? Tega menda ne znajo niti sami! Dovedli so nam na volišče celó „križarsko vojsko“, ali pravo za pravo četo svojih somišljenikov iz Sv. Križa, toda ta „kompanija“ Križanov nas je vznemirila bore malo. Ni bilo torej tolike nevarnosti, kakor ste mislili Vi gospod urednik vled brzojavke „V Nabrežini zmagala je popolnoma narodna stranka“ in kakor si jo je morda predstavljal črnogledni Vaš dopisnik. Irredentizma, hvala Bogu, pri nas ne poznamo; ta izrod lahonstva se ni pojavil doslej pri nas niti v — povojih. A da bi se kaj takega pripetilo, imamo v Nabrežini zadostno število značajnih mož, ki bi take „porode“ zadušili takoj v kalu! Bodite uverjeni, gospod urednik, da Nabrežina ostane popolnoma narodna, kakor je bila od nekdaj in da pri nas niso ugodna tla za laški „irredentizem“.

(Opomba uredništva. Gosp. dopisnik navaja sam, da je neka „družba“ zares poskusila strmoljaviti sedanjim narodnim zastop. Ker pa je notorična istina, — in to naglašata tudi naš dopisnik sam — da se je ta „družba“ rekrutirala večinoma iz Sv. Križa, torej sela, ki je kaj pristopno ptujemu vplivu; da je tej družbi načeloval poitalijančen Slovenec in da je slednjič ta „družba“ hotela izvoliti drug neslovenski občinski zastop, — bili smo popolnoma opravičeni govoriti o poskusu italijanske agitacije, o kateri smo pa rekli tudi mi, da si ne upa nastopiti odkritim licem — pod lastno zastavo. Bi že videli, kako bi bilo, da niso vrli Nabrežinci tako odločno zavrnili prvi poskus!)

Odgovor na „malenkost“. „Goriški Vestnik“ nam je pomolil pod nos „malenkost“, da je večina sedanjih poslancev prisegla zvestobo državi in vladi. Potem pa nas povprašuje zavestno: kdo zblje iz vladnih jasel? — V prvo budi povedano „G. V.“, da pri možu, delujočemu v javnosti ne zagotavlja duševne nezavisnosti samo lastno imetje — seveda je dobro, če ima tudi te božje dobrate — ampak tudi z možnost in — **znajčaj**. Ker pa vemo, da so oni gospodje poslanci, kojim „G. V.“ očita c. kr. naslov, sami **znajčajni** možje, smo tudi uverjeni, da bodo točno vršili dolžnosti narodnih zastopnikov.

Kar se pa dostaja prisege državi in vladi, odgovoriti bi bilo, da državi smo dolžni vsi zvestobo, uradniki pa so prisegli zvestobo vladi le z ozirom na vršenje uradniških dolžnosti! Pripomniti pa bi bilo še, da med našimi poslanci ni nijednega političkega uradnika, ki bi bil zares odvisen od vlade. In ker že povprašujemo vse križem, vprašati moramo to pa ni malenkost — za koje kandidate so agitovali politički, torej najbolj zavisni uradniki?!

Pričakujemo točnega odgovora.

Milje pod tržaško policijo. Včerajšnja „Wiener Ztg.“ objavlja naredbo ministra za notranje stvari, vsled katere se razširi delokrog tržaškega redarstvenega ravnateljstva na jeden del občine Miljske. Zajedno odredjuje ta naredba, da je v Miljah zasnovati policijski komisariat.

Iz Pomjane nam pišejo: Gospod urednik! Iz priloženega zavitka županstva Kamnje se lahko prepričate, kako brezpotrebno je „pačiti“ italijanska imena z „nepoznanimi izmišljenimi slovenskimi“. Prav ima torej svetovni dnevnik vseh bab „Il Piccolo“. Ako bi hoteli slušati tega junaka, ne bi bila koperska pošta odposlala pisma, naslovljenega županstvu v Pomjano, v Piran, od koder je vendar dospelo 6. dan, torej im Kamnja v Pomjan v 6 dneh! Kaj ne, da je šlo hitro! Upravitelj pošte v Kopru je menda neki g. „Schlechter“, ali tudi vodstvo poslov menda ni najizbornejši. Zakasnenje je provzročilo

menda iskanje imena Pomjan na kakšnem ruskem zemljevidu, čeravno je točno in razločno zapisano „Pomjan, Istra“. —

Delovanje zdravniške postaje. Tekom min. septembra meseca iskale so stranke v 749 slučajih pomoči pri tukajšnji zdravniški postaji in sicer v 520 slučajih na postaji sami, v 229 slučajih pa so morali zdravniki izven postaje v pomoč. Največ posla imeli so zdravniki v omenjenem mesecu dne 9. (34 slučajev), razmerno najmanj pa dne 19. (15 slučajev).

Odprava loterije. Z dnem 1. januarja 1896. odpravi se na Ogerskem mala loterija. Odpade torej „igra“ na Budim, Sibinj in Temešvar. Vendar pa bodo oni bratci in sestrice, ki nosijo svoje krvave novčice rajše v loterijo namesto v hranilnico, mogli še vedno izbirati, kam naj zavržejo svoj denar. Ostane jim na izbero osem loterij in sicer: v Trstu, na Dunaju, v Pragi, Graecu, Lincu, Lvovu, Brnu in Inomostu.

Povedom proslavljanje XX. septembra v Rimu došlo je sv. Očetu, kakor javlja „Osservatore Romano“: 3000 brzojavk od društev, zastopajočih, ako nizko računamo, najmanj 600.000 ljudi; potem 15.000 tiskovnih protestov, 8000 Levovih poštinih listnic, 2000 vizitnic, 600 pisem in mnogo adres, med kojimi je imela samo Severoamerika 63000 podpisov.

Prijet anarhist. Te dni prijeli so organi c. kr. policije v Trstu na Velikem trgu nekoga „gospoda“, ki se zove Giuseppe Giordi. Ta mož se je porodil nekje v Italiji (Siciliji?); italijanske oblasti so ga zasledovale, ker je buje anarhist najnevarnejše vrste. — Tu v Trstu šetal je po dnevu po javnih šetališčih in po ulicah, opravljen jako elegantno, po noči pa se je potikal jako siromašno oblečen po mestu ter občeval z raznimi osebami, ki baš niso na najboljšem glasu. Stanoval je pri neki iznajmljevalki postelj v ulici Punta del Forno. Pri prijemu anarhistu našli so policijski organi 145 italijanskih lir. Isti Giordi je dne 10. t. m. prošil pri policijskem ravnateljstvu dovoljenja, da sme razprodajati — molitvenike!

Utopil ali ubil. Iz Pomjana nam pišejo: Dne 9. t. m. proti večernemu mraku šel je 64letni posestnik Janez Kozlovič pok. Matija od Dilcev, z navadno brento v bližni 4 met. globoki vodnjak po vodo. Ker ga pa le ni hotelo biti nazaj, šli so ga hišni iskat ter našli so ga v vodi že mrtvega. Sumi se, da se mu je spodrsnilo po kamenitih stopnicah in da se je pri padcu ranil do smrti. Pokojni bil je pošteni, in se ni dal kupiti za judov groš. Danes je bil pogreb. Naj v miru počiva počiva!

Koledar. Danes (15.): Terezija, devica; Brunon, škof. — Jutri (16.): Gal, opat; Maksima, devica. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 6. uri 19 min., zatoni ob 5. uri 12 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 14.5 stop., ob 2 pop. 22 stop. C.

Loterijske številke, izžrebane 9. 12. t. m.:
Trst 66, 35, 58, 26, 47.
Linc 4, 1, 36, 76, 10.
Budim 45, 53, 3, 59, 70.

Najnovejše vesti.

Berolin 13. Nocoj bode pri državnup kancelarju obed na čast ruskemu ministru vnanjih stvari, Lobanovu.

Cetinje 13. Povodom zmage Francozov na Madagaskerju odposlal je knez Nikolaj čestitko francozki vladi. Iz istega vzroka poklonilo se je mnogo deputacij iz tukajšnega meščanstva, diplomatskemu zastopstvu francoskemu.

Carigrad 13. Armenske trgovce so prisili pretilnimi pismi, da so morali zapreti svoje trgovine. Armenski odbor nadačuje svoje delovanje. Diplomatski krogi se nadejajo, da porta izvede referme po želji vevlasti. Dotičnega odloka pričakujejo te dni.

Dunajska borza 14. oktobra 1895

	danos	predvčeraj
Državni dolg v papirju	100.70	100.70
„v srebru“	101.10	101.10
Avstrijska renta v zlatu	121.75	121.70
„v kroun“	101.20	101.25
Kreditne akcije	404.60	401.60
London 10 let.	120.25	120.35
Napoleoni	9.54 1/2	9.55 1/2
20 mark	11.78	11.78
100 italj. lir	45.25	45.25

Anton Zigoj

naznanja sl. občinstvu, da je prevzel brivnico Ernesta Šverljuge v hiši g. Žitka.

Sobo

čedno in zračno za primerno najemnino išče mlad uradnik. — Ponudbe je odati v Dolenc v tiskarni, Piazza Caserma šte. 2.

Henrik Stibel

Corso, Piazzetta S. Giacomo šte. 3

v Trstu.

SLADŠČIČARNA in PEKARNA

vedno bogato založena z vsakovrstnimi sladščiicami.

Paste, torte, kruhanti, pastici,

„BISKOTERIA FINA“

kufeti, fondanti, čokolata, ruz-drops in mnogo drugih sladščiic.

Posebno priporoča za poroke ali slavljenje zaroč: kolače, elegantne svilnate omote, škatlice, podstave, napolnjene sladščiicami.

SLADKE PIJAČE:

rozoliji, špiriti, vina domača in inozemska.

Vsprejema naročbe. — Razpošilja proti poštenu povzetju. Priporoča se slavnemu p. n. občinstvu za mnogobrojen obisk.

JAKOB ŠTRUKELJ - TRST

via Caserma št. 16 vhod piazza della Caserma.

(nasproti svetli vojašnici), prodaja po neverojetnih nizkih cenah vsakovrstna angleška

kolesa (bicykle)

Zastopstvo koles „Raleigh“ iz tovarne „Raleigh Cycle Co. Ltd. Nottingham Angleško“ in koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer Frankfurt.

Kolesa „Raleigh“ in Adler so svetovno znana, poslednja rabijo se v nemški vojski. Kolna pošilja se na delo in na vse kraje brez vseh stroškov.

Sprejemase popravila vsakovrstnih novih in starih koles in živalskih strojev. V zalogi nahajajo se vsakovrstna orodja in priprave za kolesa.

Zahtevajo naj se ceniki!

Josip Pizzarello

mehanič

izvršuje vsakršne poprave živalskih strojev in dvokoles. Prodaja nove in rabljene živalske stroje in dvokolesa.

Via Madonna del mare šte. 4, vhod via Fontanone, vatrič hšt. 12.

Tržne cene

(Cene se razumeje na dohodo in s carino vred.)

	Cena	od for.	do for.
Trst: Koka	100 K.	13.50	13.75
Mandeloni	„	12.75	13.00
svetlorudeči	„	—	—
temnorudeči	„	—	—
kanarček	„	—	—
bohinjski	„	12.25	12.50
beli veliki	„	9.75	10.00
„ mali	„	—	—
zeleni, dolgi	„	—	—
„ okrogli	„	—	—
mešani hrvaški	„	—	—
štajerski	„	—	—
Maslo fino štajersko	100 K.	76.00	76.00
Jecmen št. 10	„	9.75	—
„ 9	„	10.75	—
„ 8	„	12.25	11.00
Solja kranjsko	„	7.00	7.25
Bepa	„	—	—
Krompir, štajerski	„	3.35	3.50
Proso kranjsko	„	9.50	9.75
Leca, kranjska	„	—	—
Spah ogeraki	„	62.00	63.00
Mast ogeraka	„	67.00	69.00
Kava Morca	„	190.00	192.00
Ceylon Plant. fina	„	182.00	184.00
„ Perl	„	189.00	191.00
Java Malang	„	192.00	194.00
Portorico	„	—	—
Guatemala	„	157.00	158.00
San Domingo	„	157.00	158.00
Malabar Plant.	„	—	—
„ native	„	—	—
Laguayra Plant.	„	169.00	171.00
„ native	„	—	—
Santos najfiniji	„	152.00	153.00
„ srednji fini	„	149.00	150.00
„ srednji	„	142.00	144.00
„ ordinar	„	129.00	131.00
Rio oprani	„	—	—
„ najfiniji	„	162.00	164.00
„ srednji	„	144.00	145.00
Sladkor Centrifugal f. vrato	„	30.00	30.25
Concassé	„	31.00	31.25
v glavah	„	32.25	32.50
rakosani	„	32.00	32.50
„ srednji	„	20.00	20.25
Japan fini AAA	„	19.00	19.25
„ srednji	„	15.75	—
Rangoon extra	100 K.	18.00	—
I.	„	11.00	—
II.	„	9.00	—
Petrolej ruski v sodih	„	20.50	—
v zabojih od 29 kil.	„	6.30	—
Olje italijansko najfiniji	„	63.00	—
„ srednjefino	„	56.00	—
bombažno, amerik.	„	30.00	32.00
dalmatinsko	„	33.00	35.00
Limon Musinski	zaboj	8.00	10.00
Pomaranče	„	—	—
Mandeljni Dalmatinski nove	100 K.	66.00	68.00
„ Hari	„	73.00	75.00
„ injolj	„	100.00	108.00
Bohici Dalmatinski novi	„	—	—
„ Puljeski	„	10.00	10.25
„ okve Puljeske	„	11.50	11.75
„ Grške v venci novi	„	12.00	12.25
„ latinske nove	„	32.00	36.00
Vamperli	100 K.	23.00	24.00
Ob te	„	28.00	29.00
Polenovke srednje velikosti	„	43.00	44.00
„ velike	„	—	—
„ male	„	45.00	46.00
Slaniki v velikih sodih	„	—	—
„ v 1/2	„	4.00	5.00